

Ikki klavið oyra til svartkjaft

— Vit figgja ikki fleiri iløgur í svartkjaftavinnuna, so leingi stóðan hjá hesi vinnu ikki broytist.

Hetta er galdandi bæði fyri skip og virki á landi.

Hesi orð hjá Niels J. Nattestad, stjóri í Føroya Banka, kunnu ikki misskiljast: tann, sum ætlar sær lut í svartkjafta-«ævintýrinum», skal ikki fara í Føroya Banka eftir pengum.

Sjóvinnubankin gjørdi fyri einum ári síðani púra greitt, at hann hevur mist álitið á svartkjaftinum sum tað undur, bjarga skal føroyska búskapinum.

Føroya Banki hevur fult álitið á rans Mortensen og SMS

Fult álitið á SMS

— Vit hava onga sum helst orsök til at stúra fyri teimum 30 mill. kr., vit læntu SMS at byggja út fyri.

Hans-Jørgen Laursen, aðalstjóri í Føroya Banka, visir aftur, at viðskiftini við SMS hava gjørt framtíð hansara í bankanum ótrygga.

Útbyggingin hjá SMS kostar 120 mill. kr. Dansk kredittfeløg figgja 90 mill. kr. og hava veðrætt framman fyri tær 30 hjá Føroya Banka.

— Vit vistu jú ikki, tá útbyggingin byrjaði, at hon fór at kosta so nógv meira enn ætlað. Men hinvegin kundu vit ikki lata hana stóga og fara frá einum størum holi. Tá Føroya Banki er við í onkrum, so verður tað gjørt liðugt, segði aðalstjórin.

Hann segði, at onki sum helst samband er millum tær 74 mill. kr., settar eru av til møgulig tap, og tær 30 milliónirnar, SMS hevur lænt.

Besta árið í søgu bankans

— Men útlánsrentan hækkar fyrsta dagin og tey, sum skulu byggja, mugu hava størri eginpening

Besta ársúrslitið í stívlaga 80 ára søgu bankans.

Samstundis eru settar av 74 mill. kr. at brúka til møgulig tap. Og fyrsta dagin hækkar útlánsrentan 0,75 - 1%. Og truplari verður at fáa lán til eitt nú sethúsabygging. Kravið um eginpening verður størri.

Ársnettoúrslitið hjá Føroya Banka var í 1987 60.979.000 kr. Hetta eru slakar 400.000 kr. betri enn í 1985 og besta úrslitið í søgu bankans, sum byrjaði í 1906.

Í 1986 var nettoúrslitið 49.207.000 kr.

Men hóast metið í ársúrsliti er ikki harvið sagt, at bankin treytalest kann lata upp fleiri pengaskap fyri viðskiftafólkunum. So einföld er bankaverðin ikki.

Á tíðindafundinum hósadagin, har Føroya Banki almánnakunngjórði roknskapin fyri 1987,

segði aðalstjóri bankans, Hans-J. Laursen, at mitt í 1987 varð javnvág millum inn- og útlán eftir at bankin í 1985 og 1986 hevði størri innlán enn útlán.

— Nú kunnu vit bara læna út tað sama, sum verður sett inn. Útlánið noyðast at fylgja innlánum. Og vit halda, tann privata uppsparingin er viknandi.

Marginalurin ov lítil

Føroya Banki sigur í ársfrágreiðingini fyri 1987, at rakstrarinntøkurnar vuku ov lítið sammet við økta virksemd sum heild. Orsøkin er ov lítil rentumarginalur (munur millum innláns- og útlánsrentu).

Krøvini frá tí føroyska samfelagnum um størri lán økir bankans tørv á einum rakstraryrviskot, sum skal samsvara við

økta virksemd og serliga stóru útláni. Bankin má varðveita møguleikan at figgja iløgur í vinnulivið, sum kunnu vera fyri tapi.

Fyri at fáa javnvág millum rakstrarinntøkur og økta virksemd verður útlánsrentan hækkað í næsta mánað.

Sjóvinnubankin hevur eisini boðað frá hækking og hækkingin verður tann sama hjá báðum bankunum. Bankarnir eru eisini samdir um, at vinnulivið skal sleppa lættast frá hækkingini. Størsta hækkingin verður hinvegin á brúklánum, eitt nú lán til bilkeyp.

Annars eru Sjóvinnubankin og Føroya Banki eisini samdir um, at Fossbankin má eisini taka sær heiðurin fyri, at útlánsrenta er hægri í Føroyum enn hon annars vildi verið, var ongín Fossbanki.

Hundraðtals milliónir krógvaðar

— Vóru burturleggingar ikki so stórar, var rentan hinvegin minst 2% hægri

Eitt tal er ikki at finna í roknskapinum hjá Føroya Banka — heldur ikki fyri 1987.

Hetta er talið, sum millum annað Líkningaráðið fegdi vil hava fatur í. Talið, sum sigur, hvussu nógv bankin hevur at standa imóti møguligum tapum við.

Hvørt ár seta peningastovnar av milliónir til »burturleggingar og avskrivningar».

Í 1987 setti Føroya Banki 78,3 mill. kr. á hesa konto. Av teimum eru farnar fyra til innbúgv og

annað. Men veruligt tap er minni enn tiggju milliónir, segði Hans-Jørgen Laursen á tíðindafundinum hósadagin og legndist hann um, talið var so lágt.

5% ov lítið

Seinastu fimm árin hevur Føroya Banki lagt burtur 237 mill. kr. til at standa imóti tapi til útlán og ábyrgdir, 35 milliónir í 1983, 32 í 1984, 77 í 1985, 20 í 1986 og 73 milliónir í 1987.

Í Danmark hava pen-

ingastovnar bara loyvi til at hava í mesta lagi 5% av heildarútlánum og ábyrgdum burturlagt. Var sama skipan í Føroyum, skuldi Føroya Banki havt 5% av sløkum 4,8 milliardum, tað vil

sigja 236,8 milliónir. Og hetta hevði verið ov lítið, skiltist á Hans-Jørgen Laursen, sum harmaðist um, at Landsstýrið ikki skilir, føroysku bankarnir hava brúk fyri størri burturleggingum enn teir donsku, tí føroyska vinnulivið er meira einstátt.

— Skuldu vit havt 5% her í Føroyum, vildi rentan hækkað munandi, minst 2%, segði aðalstjórin.

— Vit hava goðar og nøktandi burturleggingar og bankin hevur ongantið fyrr verið so væl fyri at mæta framtíðini sum just nú, legði hann afturat.

Hans-Jørgen Laursen visti sjálvandi aftur, at tað er fyri at sleppa lættari í skatti, bankin leggur so nógv milliónir burtur.

Skattskylduga inntøkan hjá Føroya Banka var í 1987 50.753.000 kr. Skatturin, 49%, er 24,9 mill. kr.

	Mill. kr.		%
	1987	1986	ØKING
Inntøkur rentu og provisión	245,8	235,0	4,6
Inntøkur av utlendskum gjaldoyra	2,2	1,7	29,4
Rakstrarinntøkur tilsamans	248,0	236,7	4,8
Kostnaður	- 84,2	- 68,9	22,2
Eykautrekslur	+ 3,8	+ 3,0	
Burturleggingar og avskrivningar	- 78,3	- 22,9	
Verðsjavni av virðisbrøvum	+ 4,2	+ 64,1	
Skattur av ársvinningsi	- 24,9	+ 28,6	
Ársnettoúrslit:	61,0	49,2	24,0

Rakstrarúrslitið í 1987

Ogn	Mill. kr.		%
	1987	1986	ØKING
Útlán	3286	2581	27,3
Ábyrgdir	1450	1270	14,2
Áðrar ognir	899	964	+ 6,7
Ognir tilsamans	5635	4815	17,0
Skuld			
Innlán	3297	2787	18,3
Ábyrgdir	1450	1270	14,2
Áðrar skuldir	428	390	9,7
Eiginagn	460	368	25,0
Skuld tilsamans	5635	4815	17,0

Gongdin í eiginagnini í 1987:

	Mill. kr.
Eiginagn pr. 1/1 1987	368
Partapeningur innigoldin í 1987	50
Ársnettoúrslit — vinningsbytu	42
Eiginagn pr. 31/12 1987	460

Figgjarstóðan 31. desember 1987

Orð: hd

Er tað nakar, ið vil
LÆNA MÆR Í MILLJÓN
við 15% rentu í 10 ár
Bill. mkr. 88070.

Henda lýsingin stóð í Dimmalætting hósadagin, sama dagin, sum Føroya Banki boðaði frá, at nú verður ikki longur so lætt at fáa lán til eitt nú sethús.

Stúra ikki fyri nýggjari kapping

Føroya Banki stúrir ikki fyri kapping frá donskum kredittfeløgum og peningastovnum ella frá møguligum nýggjum føroyskum útlánum, nú bankin eins og aðrir peningastovnar í Føroyum fer at tátta í við lánveitingum.

Tað hevur ljóðað millum annað, at kredittfeløg hava figgjað sethúsabygging, bara okkurt, sum líkast vinnulivi, hevur verið í kjallaranum.

Leiðslan í Føroya Banka visir á, at Landsstýrið skal góðtaka øll kredittfelagslán.